

фінансів України спільно з Міністерством економіки України було прийнято наказ від 15 листопада 1995 року № 178/170, який затвердив Положення «Про державне кредитування будов і об'єктів виробничого призначення». Як слідує з п. 1.1 вищенаведеного акта законодавства, державне кредитування здійснюється шляхом надання бюджетних кредитів безпосередньо міністерствам, відомствам, іншим центральним органам державної виконавчої влади для фінансування підприємствами, об'єднаннями й організаціями через банківські установи в першу чергу пускових об'єктів, а також раніше розпочатих важливих новобудов виробничого призначення, технічного переозброєння та реконструкції діючих підприємств, незалежно від форм власності, на пріоритетних напрямках економіки відповідно до Концепції регулювання інвестиційної діяльності в умовах ринкової трансформації економіки. Воно є прямим, цільовим, поворотним, строковим, в обов'язковому порядку забезпеченим заставою, поручительством або гарантією та здійснюється за рахунок коштів, передбачених на цю мету Державним бюджетом України. Отже, на рівні з методом фінансування під час здійснення діяльності із управління фінансовою системою України на стадії розподілу грошових ресурсів використовується метод кредитування, якому притаманні принципи цільового призначення, строковості, поворотності та платності.

Список бібліографічних посилань

1. Фінансове право: підручник/відп. ред. Гетманець О. П., професор, канд. екон. наук, доцент. Харків: Еспада, 2008. 416 с.
2. Фінансове право : підручник/М. П. Кучерявенко, Д. О. Білінський, О. О. Дмитрик та ін. ; за ред. М. П. Кучерявенка. Харків: Право, 2013. 400 с.
3. Монаєнко А. О. Правове регулювання видатків на освіту та науку: дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07. Ірпінь, 2009. 525 с.
4. Сударенко О. В. Правове регулювання фінансування житлового будівництва в Україні: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2006. 224 с.

Одержано 12.06.2017

УДК 342.9

Євген Васильович КОБКО,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного права та процесу Національної академії внутрішніх справ, м. Київ

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ ПРИ НАКЛАДЕННІ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ

На даному етапі розвитку України як правової та демократичної держави є ефективним формування інституту особистості, для якого основною ідеєю є забезпечення та захист прав і свобод громадян. Людина, її права і

свободи становлять у правовій державі головну соціальну цінність, і саме на їх забезпечення й реалізацію у суспільному житті має бути спрямована вся державна діяльність і насамперед діяльність у сфері публічного управління. Гарантування прав і свобод людини є головним обов'язком держави, вона відповідальна перед людиною та суспільством за свою діяльність [1]. Конституційний лад України ґрунтується на визнанні пріоритетності людини, її життя і здоров'я, честі і гідності, недоторканості та безпеки. Права громадян мають бути не тільки закріплені у законодавчих документах, а й повністю забезпечуватись з боку держави.

Зауважимо, що при формуванні в державі нового погляду на діяльність державних органів, взаємодію їх з громадянами в рамках надання послуг, забезпечення прав і свобод людини і громадянина важливим є акцентування уваги на порядку притягнення осіб, що вчинили адміністративні правопорушення до адміністративної відповідальності. І тут особливої актуальності набуває саме реалізація принципу законності при накладенні адміністративних стягнень.

Взагалі законність у діяльності органів державної влади – це суворе і неухильне дотримання, виконання законів органами, посадовими і службовими особами кожної з гілок державної влади. численні визначення, що розкривають той або інший аспект законності, ту або інший зв'язок її із соціальними процесами. Це і принцип діяльності державних органів, і своєрідний політико-правовий режим громадського життя, і сувора вимога дотримання законів. Таким чином, законність - це сукупність різноманітних, але однопланових вимог, пов'язаних із відношенням до законів і проведенням їх у життя: вимоги точно і неухильно дотримуватися закони усіма, кому вони адресовані; вимоги дотримуватися ієрархії законів і інших нормативних актів; вимоги незаперечності закону (ніхто не може скасувати закон, крім органа, що його видав).

Отже, найважливішим принципом адміністративної відповідальності виступає законність, що набуває особливої значущості у зв'язку із постійним процесом удосконаленні законодавства України про адміністративні правопорушення. В межах проведення адміністративної та судової реформ. Сутність принципу законності полягає в тому, що застосування адміністративної відповідальності допустимо тільки на підставах і в порядку, установлених законом.

Застосування адміністративної відповідальності настає там, де виявлені факти протиправного діяння (дія або бездіяльність). Підставою для виникнення адміністративного відношення виступають не будь-які юридичні факти, а лише ті, які є результатом волевиявлення особи, що винно вчинила дію або бездіяльність, що проявилось у порушенні вимог норми права, яка передбачає адміністративну відповідальність

При провадженні у справах про адміністративні правопорушення органи, уповноважені складати протоколи й розглядати справи про адміністративні правопорушення, допускають численні порушення вимог Кодексу

України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП). Особливо розповсюдженими є порушення вимог, що пред'являються до змісту протоколів і постанов по справах про адміністративні правопорушення (ст. 256 КУпАП); до порядку розгляду та оголошення постанови по справі (ст. 279, 281, 285 КУпАП); до строків розгляду (ст. 277 КУпАП) [3].

Наразі ст. 23 КУпАП формулює адміністративне стягнення як міру відповідальності, що застосовується з метою виховання особи, що вчинила адміністративне правопорушення, в дусі додержання законів України, поваги до правил співжиття, а також запобігання вчиненню нових правопорушень, як самими правопорушником, так і іншими особами.

Як вже зазначалось, загальною особливістю адміністративних стягнень є їх виховний, каральний та профілактичний характер. Вони застосовуються тільки до винних у вчиненні адміністративних проступків осіб. Адміністративні стягнення, як правило, полягають у позбавленні або обмеженні певних прав чи благ. Саме цим досягається мета покарання порушника і саме запобігання скоєнню нових правопорушень. За вчинений проступок громадянин або позбавляється будь-якого суб'єктивного права, або на нього накладаються спеціальні «штрафні» обов'язки.

Перелік адміністративних стягнень закріплено в ст. 24 Кодексу України про адміністративні правопорушення, в якій їх перераховано з врахуванням зростання суворості: попередження; штраф; штрафні бали; оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення; конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення; позбавлення спеціального права, наданого громадянину (права керування транспортними засобами, права полювання); позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю; громадські роботи; виправні роботи; адміністративний арешт та арешт з утриманням на гауптвахті [3].

Загальні правила накладення стягнень за адміністративні правопорушення, які конкретизують і поглиблюють конституційні принципи законності, гуманізму, індивідуалізації адміністративної відповідальності, закріплено в гл. 4 КпАП України [3]. Виконання загальних правил при застосуванні адміністративних стягнень виявляється, перш за все, в неухильному додержанні принципу законності, що сприяє дотриманню прав і свобод громадян. Зауважимо, що законодавство про адміністративні правопорушення вимагає від суб'єктів адміністративною юрисдикції здійснення заходів у повній відповідності до закону та забезпечення принципу невідворотності відповідальності, своєчасного відкриття провадження по справі, поетапного якісного його проведення, розгляду справи та призначення оптимального стягнення для кожного правопорушника.

Стягнення за адміністративне правопорушення накладається в межах, встановлених нормативним актом, який передбачає відповідальність за його вчинення в точній відповідності з КпАП України та іншими актами про ад-

міністративні правопорушення. Це правило означає, по-перше, що за вчинений проступок накладається стягнення тільки того виду, який встановлено в санкції відповідної статті.

По-друге, оплатне вилучення предмета, конфіскація предмета та позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю як додаткові стягнення можуть накладатися лише у випадках, коли їх застосування прямо передбачено законом; ці стягнення не можуть підміняти одне одного; не допускається незастосування додаткового стягнення, якщо санкція статті передбачає обов'язковість його накладення разом з основним стягненням.

По-третє, стягнення накладається в точно визначених законом межах. Неможливим є застосування стягнення нижче нижчої межі, передбаченої санкцією відповідної статті, а також перевищення його максимального розміру.

По-четверте, при накладенні адміністративного стягнення має бути дотримано всіх інших вимог законодавства про адміністративні правопорушення (наявність складу адміністративного проступку, відсутність обставин, що виключають адміністративну відповідальність, підвідомчості справ, строків давності). Важливо також враховувати, що деякі види стягнень взагалі не застосовуються до певних категорій громадян.

З метою індивідуалізації відповідальності закон в ч. 2 ст. 33 КУпАП вимагає від органу (посадової особи), уповноваженого розглядати справу про адміністративне правопорушення, при накладенні стягнення враховувати ряд факторів: характер вчиненого правопорушення, особу порушника, ступінь його вини, майновий стан, обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність.

Підсумовуючи, можна відмітити, що додержання органами, що мають право в державі застосовувати заходи адміністративного примусу взагалі та адміністративні стягнення зокрема до осіб, що вчинили адміністративні правопорушення закріплених правил застосування примусових заходів та загальних правил накладення адміністративних стягнень – основна гарантія забезпечення прав і свобод громадян з точки зору права, а відповідно і виконання режиму законності.

Від суворості дотримання принципу законності залежить дотримання більшості інших вище визначених принципів відповідальності. При порушенні основних вимог законності, що пред'являються до матеріальної та процесуальної сторін відповідальності по суті справи, має місце порушення прав учасників суспільних відносин. Суттю адміністративної відповідальності є застосування адміністративних стягнень, з цього випливає, що принцип законності в застосуванні виступає як принцип призначення стягнень. Процесуальної формою застосування адміністративної відповідальності виступає провадження в справах про адміністративні правопорушення, а це підтверджує, що принцип законності можна одночасно розглядати і як принцип провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Список бібліографічних посилань

1. Конституція України : зі змінами та доповненнями: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Ярмакі Х.П. Законність у застосуванні адміністративної відповідальності. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2015. № 3. С. 107–110.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10/page5> (дата звернення 02.06.2017).

Одержано 12.06.2017

УДК 351.74(477)

Наталія Володимирівна КОЛОМОЄЦЬ,

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного права і процесу факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Харків;
ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4623-610X>*

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ДИТИНИ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНАМИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

Дитина завжди була і залишається особливим суб'єктом соціального та правового захисту. Держава в особі органів публічної адміністрації повинна усіляко сприяти розвитку дитини як особистості та створювати належні умови її життєдіяльності, адже вона (дитина) стає майбутнім ресурсом (інтелектуальним, фізичним, економічним тощо) подальшого розвитку держави. Але прикро констатувати той факт, що незважаючи на усю сукупність існуючих нормативно-правових актів вітчизняного та міжнародного характеру, утворених органів державної влади, – дитина та її права фактично залишаються незахищеними.

У багатьох країнах світу через погані соціально-економічні умови, стихійні лиха, збройні конфлікти, голод, інвалідність, діти залишаються в критичному стані. Не є такі обставини і виключенням для нашої держави:

– зростає кількість внутрішньодержавних та міжнародних конфліктів, унаслідок чого дитина, її права та свободи, правовий статус нівелюються у загальній системі права;

– зростає кількість дітей-біженців та дітей-переселенців, правове положення яких потребує особливого нормативно-правового врегулювання та забезпечення;

– почастишали випадки втягнення неповнолітніх в злочинну діяльність за допомогою використання різних заходів примусового характеру та неможливістю дитини у силу свого віку та необізнаності протистояти такому впливу;